

KONCEPCIA PRÁCE S MLÁDEŽOU V PLÁŽOVOM VOLEJBALE

NA OBDOBIE 2023 - 2028

Koncepcia mládežníckeho plážového volejbalu je nevyhnutnou súčasťou práce s mládežou ale aj so seniorskou zložkou v tomto olympijskom športe. Práve možnosť kvalifikovania sa na olympijské hry je v plážovom volejbale neporovnateľne väčšia ako v halovom volejbale, kde je systém kvalifikačných turnajov neúprosný a tak šanca štartu našich tímov malá. Tento fakt potvrdzuje aj skutočnosť, že od vzniku Slovenskej volejbalovej federácie sa účasti na olympiáde priblížila jedine beachvolejbalová dvojica žien, konkrétne Dubovcová/Nestarcová k OH 2016 a Dubovcová/Štrbová k OH 2020/2021. Po ukončení činnosti manažéra našej najúspešnejšej dvojice, pána Dubovca, však následne ukončili svoju činnosť aj naše najlepšie beachvolejbalistky, Natália Dubovcová a Andrea Štrbová.

Práve absencia ďalších seniorských dvojíc, ktoré by boli schopné plnohodnotne zastúpiť túto najúspešnejšiu dvojicu v nastolenej ceste smerom k účasti na olympijských hrách, nás prinútila vytvoriť koncept práce s mládežou a tak zefektívniť našu činnosť v plážovom volejbale. Nakoľko si uvedomujeme, že cesta, ako sa presadiť a etablovať medzi svetovou špičkou, začína práve nastavením koncepcie a cieľavedomou prácou s mládežou. Plážový volejbal má síce u nás malú členskú základňu, ale o to kvalitnejšie a dôslednejšie musí byť fungovanie stanoveného systému a športová príprava, aby sme boli konkurencie schopní voči našim súperom.

1. SYSTÉM PRÁCE S MLÁDEŽOU V PLÁŽOVOM VOLEJBALE

Tento systém prezentuje prácu s mládežou na jednotlivých úrovniach, klubovej a reprezentačnej, ktoré sú vytvorené v rámci celého Slovenska. Cieľom je vychovať perspektívne mládežnícke dvojice v oboch kategóriách, ktoré budú môcť byť zapojené do seniorského projektu prípravy a budú môcť reálne bojovať o účasť na olympijských hrách.

1. úroveň (klubová) = tréningový proces plážového volejbalu v mládežníckych volejbalových kluboch

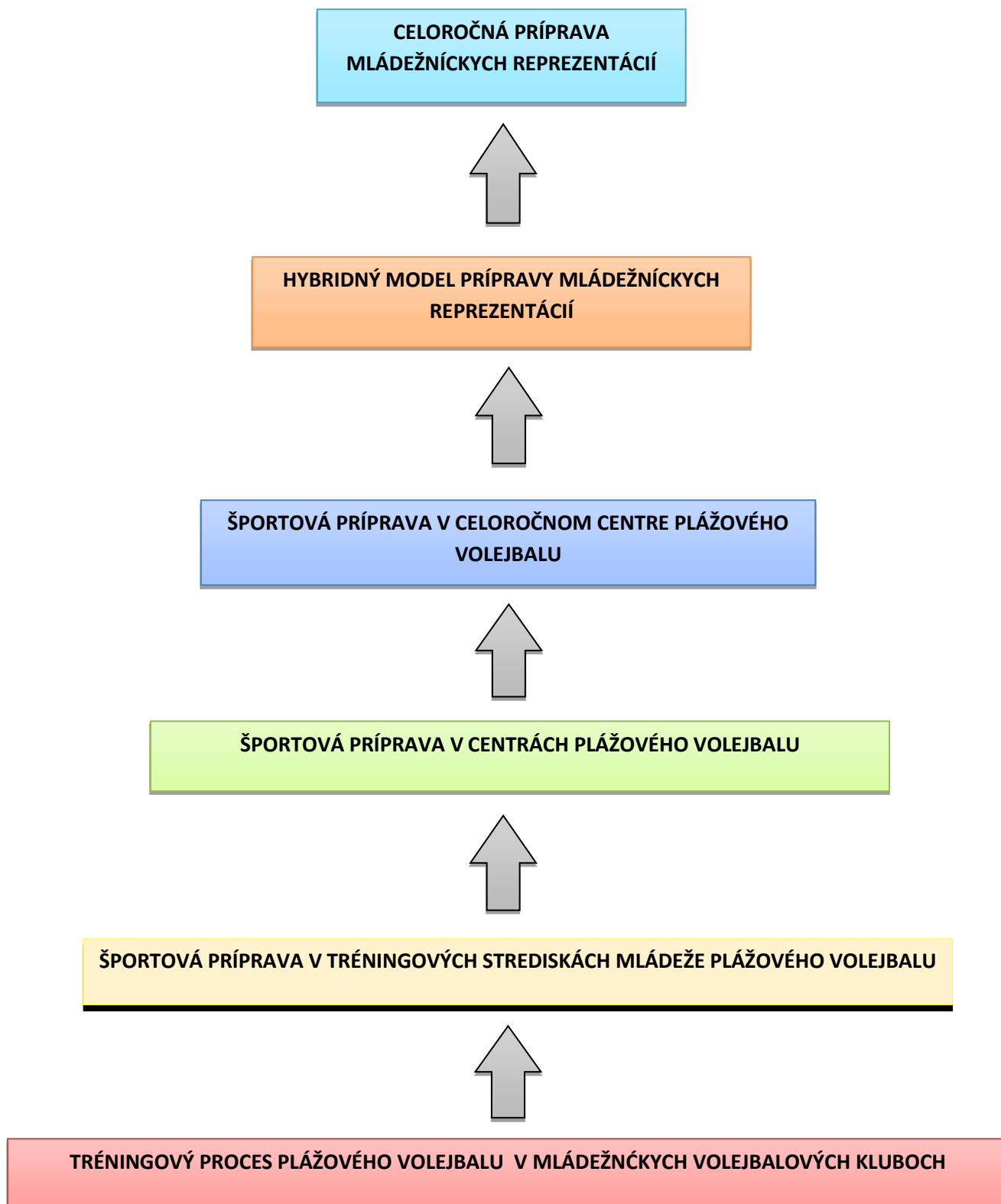
2. úroveň (klubová) = športová príprava v tréningových strediskách mládeže plážového volejbalu

3. úroveň (klubová) = športová príprava v centrách plážového volejbalu

4. úroveň (klubová) = športová príprava v celoročných centrách plážového volejbalu

5. úroveň (reprezentačná) = hybridný model prípravy mládežníckych reprezentácií

6. úroveň (reprezentačná) = celoročný model prípravy mládežníckych reprezentácií

1.1 TRÉNINGOVÝ PROCES PLÁŽOVÉHO VOLEJBALU V MLÁDEŽNÍCKYCH VOLEJBALOVÝCH KLUBOCH

Ide o proces tréningovej činnosti, ktorý prebieha v klasických mládežníckych volejbalových kluboch, ktoré sa prioritne venujú halovému volejbalu a plážový volejbal pre nich slúži iba ako doplnkový šport v prechodnom období. Klub má možnosť a záujem využívať v rámci tréningového procesu beachvolejbalové ihriská vo svojom okolí. Hráčom tak čiastočne zabezpečuje a vytvára podmienky pre účasť na turnajoch mládežníckych majstrovstiev Slovenska.

1.2 ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA V TRÉNINGOVÝCH STREDISKÁCH MLÁDEŽE V PLÁŽOVOM VOLEJBALE (TSM PV)

Tréningové strediská mládeže v plážovom volejbale sú nižším rozvojovým projektom zameraným pre podporu členskej základne a špecializáciu činností v plážovom volejbale. Stredisko je povinné zabezpečiť aktívnu a pravidelnú činnosť hráčov, hráčok a trénerov počas obdobia sezóny plážového volejbalu. Cieľom je zabezpečiť tréningový a súťažný proces a nastaviť hráčov na prechod do vyšších projektov, ktorými sú centrá plážového volejbalu a mládežnícke reprezentácie.

Pravidelný tréningový režim v stredisku funguje minimálne 2-krát týždenne v období sezóny plážového volejbalu (máj – september) pre hráčov mládežníckych vekových kategórií a pod vedením kvalifikovaného trénera, ktorý je zároveň odborným garantom TSM PV. V rámci činnosti strediska je aj organizácia dohodnutých turnajov v rôznych kategóriách mládeže a seniorov. Aktuálne máme zriadené štyri tréningové strediská mládeže plážového volejbalu (MVK Nové Mesto nad Váhom, Beach Volley Club Žilina, Beach Club Ružomberok, Beachclub Prešov).

1.3 ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA V CENTRÁCH PLÁŽOVÉHO VOLEJBALU (CPV)

Centrá plážového volejbalu radíme medzi vyššie rozvojové projekty plážového volejbalu. Hlavným športovým cieľom centra je vytvorenie podmienok pre prípravu mládeže a hľadanie talentov v rámci svojej spádovej oblasti. Nakoľko sú tieto centrá sezónne, fungujú v mesiacoch apríl až september. Činnosť CPV musí viesť k zvýšeniu kvality práce s talentovanou mládežou a smerovať k čo najkvalitnejšiemu výberu hráčov a hráčok do mládežníckych reprezentácií SR.

Centrum musí spĺňať organizačné, personálne a kvalitatívne podmienky pre výchovu hráčov a hráčok. To znamená, že je vlastníkom resp. prevádzkovateľom minimálne 2 beachvolejbalových ihrísk, zabezpečuje pre hráčov mládežníckych vekových kategórií aspoň tri tréningové jednotky týždenne a je organizátorom mládežníckych podujatí (turnaje minibeachvolejbalu, regionálne prípadne finálové turnaje pre kategórie U16, U18, U20 resp. U22).

Hráči zaradení do centra plážového volejbalu sa pravidelne zúčastňujú na mládežníckych turnajoch M-SR. Za organizáciu, vedenie tréningového procesu a výber perspektívnych hráčov do centra je zodpovedný kvalifikovaný tréner – odborný garant, ktorý sa zároveň podieľa na tvorbe je spravidla aj asistentom reprezentačného mládežníckeho trénera. Aktuálne máme tri sezónne beachvolejbalové centrá, ktoré sú regionálne rozdelené a to v Skalici, v Žiline a v Košiciach.

1.4 ŠPORTOVÁ PRÍPRAVA V CELOROČNOM CENTRE PLÁŽOVÉHO VOLEJBALU (CCPV)

Rovnako ako u sezónnych centier je aj tu hlavným športovým cieľom vytvorenie podmienok pre kvalitnú prípravu mládeže a hľadanie talentov, s tým rozdielom, že v práca v centre je celoročná a CCPV je spádovým pre celé územie Slovenska.

Centrum musí spĺňať organizačné, personálne a kvalitatívne podmienky pre výchovu hráčov a hráčok. Nakoľko funguje 12 mesiacov v roku, musí byť vybavené krytými priestormi na tréning, napr. nafukovacími halami. V súčasnosti máme takéto centrum iba jedno, a to v Bratislave na Draždiaku.

Celoročné fungovanie centra vyžaduje oveľa väčšie kapacitné a finančné zabezpečenie. Tréningový proces detí a mládeže je v CCPV rozdelený do viacerých skupín, podľa veku a následne aj podľa výkonnosti. Výkonnostná kategória má zabezpečené väčšie počty tréningových jednotiek a aj súťažné zabezpečenie. Mladšie výkonnostné vekové kategórie štartujú počas zimnej sezóny v oblastných halových súťažiach (3-kový a 4-kový volejbal), aby získavali hernú a súťažnú prax. Staršie výkonnostné skupiny sa mimo sezóny pravidelne zúčastňujú na halových beachvolejbalových turnajoch mužov a žien. Počas letnej sezóny je pre hráčov CCPV prioritou súťaž domácich mládežníckych šampionátov.

Organizáciu a prerozdelenie tréningových skupín má na starosti zodpovedný tréner centra = šéftrener, ktorý zároveň nastavuje jednotnú metodiku a program športovej prípravy. Šéftrener je zároveň odborným garantom centra a podieľa sa na nastavovaní trénersko – metodických procesov v rámci slovenského plážového volejbalu. Je perspektíva, že v budúcnosti bude takýchto celoročne fungujúcich centier na Slovensku viac (Žilina, Nové Mesto nad Váhom, Košice).

1.5 HYBRIDNÝ MODEL PRÍPRAVY MLÁDEŽNÍCKYCH REPREZENTÁCIÍ

Ide o športovú prípravu zameranú pre výkonnostný plážový volejbal. Do prípravy sú zapojení predovšetkým hráči, ktorí sa prioritne venujú plážovému volejbalu a halový volejbal využívajú ako doplnkovú formu pre získavanie hernej praxe. Tento model odporúčame pre

hráčov vo veku 14 – 19 rokov, ktorí ešte nie sú tak vyzretí a potrebujú naberať herné skúsenosti, tie im však vzhľadom na systém beachvolejbalových mládežníckych súťaží, ktoré trvajú pomerne krátke obdobie, nevieme zabezpečiť. Preto je nevyhnutné, aby počas „halovej“ sezóny hrali mládežnícke súťaže resp. 1. ligu seniorov, kde v priebehu jedného týždňa odohrajú 2 zápasy.

Do tohto projektu sú zapojení hráči širšej mládežníckej reprezentácie a trénerom je reprezentačný tréner danej kategórie. Hybridný model pozostáva z dvoch častí. Prvá tzv. „letná“ fáza je datovaná od mesiaca apríl až po mesiac september. Jej úlohou je zabezpečiť systematickú a kvalitnú športovú prípravu s možnosťou dvojfázových tréningov, kempov, či už v domácich alebo zahraničných podmienkach (Taliansko, Turecko, Česko), využívania posilňovne, regenerácie a so štartom na prípravných turnajoch ako aj turnajoch Majstrovstiev Slovenska viacerých vekových kategórií. Cieľom tejto fázy je účasť na vrcholných mládežníckych podujatiach (Majstrovstvách Európy, Majstrovstvách sveta, Kontinentálnych pohároch a turnajoch MEVZA) s dosiahnutím čo najlepšieho výsledku.

Druhá fáza, tzv. „zimná“, nastáva od októbra do marca, v ktorej beachvolejbalová príprava prebieha formou kempov v krytých halách. Kempy sú organizované 1 -2x mesačne, prevažne v termínoch voľných dní a prázdnin. Zároveň v tomto období sú hráči zapojení do volejbalového procesu vo vlastných kluboch a štartujú vo vyššie spomínaných volejbalových súťažiach. V dievčenskej kategórii sa od roku 2019 takouto formou pripravujú mládežnícke reprezentantky v spolupráci s klubom MVK Nové Mesto nad Váhom.

1.6 CELOROČNÁ PRÍPRAVA MLÁDEŽNÍCKYCH REPREZENTÁCIÍ

Je to najvyšší stupeň v pyramíde koncepcnej práce s mládežou, nakoľko rieši už vrcholový šport. Základným atribútom tejto prípravy je mať k dispozícii centrum, v ktorom môže celoročný tréningový proces prebiehať. Tento model využívajú viaceré európske krajiny, ktoré patria medzi svetovú špičku a aj na Slovensku ho už 25 rokov praktizujeme v halovom volejbale a ukazuje sa ako efektívny.

Ide o systém vytvorenia najkvalitnejších podmienok pre prípravu najtalentovanejších hráčov v rámci reprezentačných dvojíc, ktoré boli vybrané do centra, s cieľom úspešnej reprezentácie SR na mládežníckych a neskôr aj seniorských šampionátoch. Samozrejme najvyšším výkonnostným cieľom je účasť na Olympijských hrách.

Fungovanie tohto procesu je podmienené spoluprácou viacerých subjektov, ktoré na ňom participujú (Slovenská volejbalová federácia, klub, beachvolejbalové centrum, škola, rodičia). Jednou z prvoradých úloh je zabezpečiť systematickú, celoročnú a kvalitnú športovú prípravu reprezentačným dvojiciam, v zmysle dôkladne prepracovanému plánu a aplikovaním najnovších poznatkov z vrcholového beachvolejbalu. Cieľom je vytvoriť kvalitný tréningový proces, ktorý zahŕňa dvojfázový tréning v ideálnych podmienkach

(vonkajšie kurty, krytá beachvolejbalová hala, posilňovňa) a s možnosťou kvalitnej regenerácie.

Personálne športovú prípravu zabezpečujú kvalifikovaní odborníci, ako beachvolejbalový reprezentačný tréner, kondičný tréner, fyzioterapeut. Nevyhnutná je spolupráca so Slovenskou volejbalovou federáciou, ktorá je odborným garantom tohto projektu. Hráči vybratí do projektu sa venujú už iba plážovému volejbalu.

2. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

Fungovania mládežníckej koncepcie musí byť podporené aj formou odmien pre volejbalové kluby, trénerov, funkcionárov, aby mali motív sa podieľať na rozvoji mládežníckeho plážového volejbalu. Pretože si uvedomujeme, že väčšina beachvolejbalistov sú vlastne hráči halového volejbalu. V platnosti sú nasledovné motivačné faktory pre volejbalové kluby, aby umožňovali svojim hráčom sa zapájať do tréningového procesu v plážovom volejbale a štartovať na turnajoch. Okrem pozitívneho športového prínosu je tu aj nasledovný finančný aspekt:

- príspevok z dotácie Ministerstva školstva SR na mládež – za splnenia podmienok pre štart na turnajoch mládežníckych M-SR a na turnajoch M-SR v minibeachvolejbale,
- odmena za reprezentanta štartujúceho na mládežníckych a seniorských turnajoch ako sú: Majstrovstvá Európy, Majstrovstvá sveta, svetová séria FIVB, Kontinentálny pohár,
- kategorizácia registračno-prestupového poriadku SVF, v ktorej je zohľadnená účasť na medzinárodných podujatiach v plážovom volejbale

Financovanie tohto projektu je dôležitou súčasťou práce s mládežou. Dostatočné finančné zdroje nám totiž umožňujú skvalitniť tréningové podmienky a tak zabezpečiť rozvoj a napredovanie v tomto športe.

- 2.1** Na finančnom zabezpečení tréningového procesu beachvolejbalu v mládežníckych volejbalových kluboch sa podieľajú predovšetkým samotné kluby, ktoré sú však motivované práve vyššie spomenutými faktormi.
- 2.2** Na spolufinancovaní činnosti tréningových stredísk mládeže v plážovom volejbale (TSM PV) participuje aj Slovenská volejbalová federácia, nakoľko sa jedná o rozvojový projekt pre podporu beachvolejbalu. Väčšina nákladov je však financovaná z vlastných zdrojov TSM PV.

- 2.3** Financovanie činnosti v centrách plážového volejbalu prebieha podobne ako v TSM PV podieľa sa na ňom SVF, ktorá v zmysle Zmluvy o spolupráci a podpore činnosti zabezpečuje finančný príspevok na činnosť centra ale aj formou vlastných zdrojov.
- 2.4** Celoročné centrum plážového volejbalu dostáva rovnako podporu zo SVF ako predchádzajúce projekty, ale náklady na činnosť hlavne v zimnom období má neporovnateľne vyššie, takže jeho financovanie je prevažne z vlastných zdrojov (členské príspevky, sponzorské dotácie, financie z projektov...).
- 2.5** Hybridný model prípravy je financovaný z dvoch zložiek. Jednou je klub, ktorý zabezpečuje časť beachvolejbalovej prípravy a kompletnú volejbalovú činnosť. Druhou zložkou je SVF, ktorá financuje beachvolejbalovú prípravu v rámci oficiálneho programu reprezentačných tímov z prostriedkov na štátnu reprezentáciu.
- 2.6** Na finančnom zabezpečení projektu celoročnej prípravy sa podieľa tiež viac subjektov, v prvom rade by to mala byť SVF (činnosť reprezentačnej dvojice, starostlivosť o talentovanú mládež), klub – beachvolejbalové centrum (sponzori, dotácie, vlastné zdroje) a rodičia. Už dlhoročnou snahou je zaradenie projektu vrcholovej športovej prípravy pod krídla rezortných stredísk MO SR alebo MV SR, čo by výrazne pomohlo v otázke financovania a skvalitnenia podmienok. V prípade náznaku šance kvalifikovania sa na OH, vstupuje do podpory financovania aj Slovenský olympijský výbor.

3. MLÁDEŽNÍCKE SÚŤAŽE

Fungovanie mládežníckych súťaží je dôležitou oblasťou v práci s mládežou. Práve vzájomná konfrontácia vo všetkých vekových kategóriách je jedným z informačných prameňov o hráčoch a hráčkach. Súťaže sú preto jedným z prioritných zdrojov výchovy talentovaných jedincov.

V našich klimatických podmienkach prebiehajú mládežnícke majstrovstvá Slovenska v beachvolejbale iba počas letných mesiacov (jún – august/september) s rešpektovaním počasia a prípravného obdobia volejbalových klubov, ktoré sú základným pilierom našich súťaží. Vychádza sa tak v ústrety mladým halovým hráčom, hráčkam a klubom, ktorí sa chcú venovať plážovému volejbalu počas prechodného obdobia resp. v rámci svojho voľného času. Majstrovstvá Slovenska tak majú skôr masový charakter, pričom sa hrajú vo formáte otvorených regionálnych turnajov, z ktorých sa postupuje na finálový turnaj.

Pre rozvoj a špecializáciu tohto športového odvetvia je potrebné, aby sa súťažná sezóna predĺžila. Preto je dôležité vytvoriť aj zimnú „halovú“ súťaž práve pre hráčov a hráčky, ktorí sa chcú prioritne venovať plážovému volejbalu. Ide o deti a mládežníkov z centier

plážového volejbalu, či už sezónnych alebo celoročných a hráčov z modelu hybridnej prípravy.

Aktuálne máme vyhlásené turnaje Majstrovstiev Slovenska v 7 vekových kategóriách. Po vyše dvadsaťročnej praxi sme dospeli k ideálnym modelom v jednotlivých mládežníckych šampionátoch.

Najstaršia mládežnícka kategória, ktorá sa u nás organizuje, je do 22 rokov. Táto súťaž prebieha iba formou jedného finálového turnaja, keďže väčšina hráčov v tomto veku sa pravidelne zúčastňuje seniorských turnajov, takže tu nenastáva potreba organizácie viacerých konfrontačných podujatí.

Pre „dvadsaťročných“ a „osemnásťročných“ máme nastavený celoslovenský model série turnajov, tak ako je to v seniorskej kategórii. Hráči majú možnosť účasti na štyroch turnajov z ktorých sa najlepší s počtom bodov kvalifikujú na finálový turnaj.

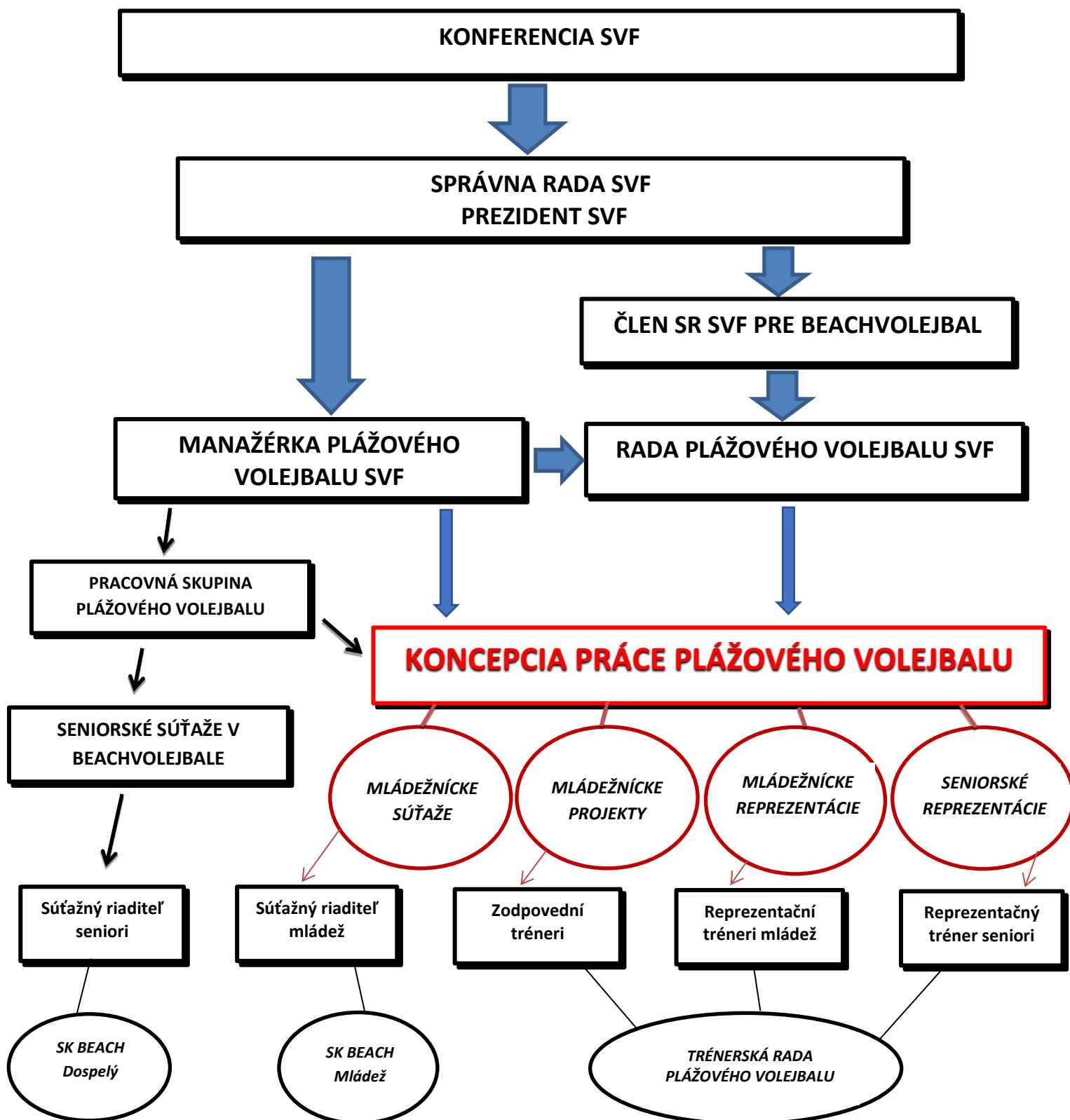
Majstrovstvá Slovenska do 16 rokov prebiehajú najskôr regionálne, kde v troch oblastiach (západ, stred a východ) sú organizované kvalifikačné turnaje, z ktorých sa najlepší kvalifikujú na celoslovenské finále.

Najmladším kategóriami sú tri „minibeachvolejbalové“, konkrétne do 14, do 12 a do 11 rokov. Sú charakteristické tým, že majú upravené pravidlá, či už zmenšením ihriska alebo aj svojimi špecifikami v hre. Rovnako ako v kategórii U16, aj tieto sa najskôr odohrávajú v jednotlivých oblastiach a až finále má celoslovenský charakter.

Výbornou motivačnou myšlienkou je aj vytvorenie projektu „mládežnícke superfinále“, ktoré sa organizuje ako „predskokanské“ podujatie pred finálovým turnajom mužov a žien, na ktorom sa opakujú finálové zápasy z jednotlivých mládežníckych majstrovstiev Slovenska, organizované v rovnakom režime aký majú zabezpečený najlepší seniorskí hráči.

5. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA RIADENIA PLÁŽOVÉHO VOLEJBALU

Predloženú koncepciu práce v plážovom volejbale riadi a koordinuje Rada plážového volejbalu SVF v spolupráci s manažérkou plážového volejbalu SVF. V organizačnej schéme je zakreslená kompletná štruktúra riadenia a organizácie úseku plážového volejbalu.

- Konferencia SVF = najvyšší organ SVF
- Správna rada SVF = najvyšší riadiaci orgán SVF
- Prezident SVF = štatutárny orgán SVF, najvyšší predstaviteľ SVF
- Člen SR SVF za plážový volejbal = najvyšší predstaviteľ pre plážový volejbal SVF, je predsedom Rady plážového volejbalu SVF
- Rada plážového volejbalu SVF = je odborným orgánom SVF, ktorý vypracováva, navrhuje a prerokováva základné koncepčné zámery a úlohy plážového volejbalu SVF. Je odborným garantom tohto projektu, pretože svojím zložením spĺňa všetky atribúty odborných a metodických znalostí potrebných pre vykonávanie kontroly v tomto systéme.
- Manažérka plážového volejbalu SVF = hlavný riadiaci pracovník beachvolejbalového úseku na SVF, vykonáva manažérske riadenie všetkých činností súvisiacich s plážovým volejbalom, napĺňanie koncepcie v plážovom volejbale a všetkých jeho odborných a administratívnych činností
- Pracovná skupina pre plážový volejbal = skupina, ktorú tvoria zástupcovia viacerých zložiek plážového volejbalu (promotérov, hráčov, rozhodcov, centier plážového volejbalu, trénerov RD, Rady plážového volejbalu, Súťažnej komisie plážového volejbalu). Je poradným orgánom manažérky plážového volejbalu SVF.
- Súťažný riaditeľ pre seniorský plážový volejbal = riadi seniorské súťaže v plážovom volejbale, je predsedom Súťažnej komisie (SK) beachvolejbalu dospelých.
- Súťažný riaditeľ pre mládežnícky plážový volejbal = riadi mládežnícke súťaže v plážovom volejbale, je predsedom Súťažnej komisie (SK) mládežníckeho beachvolejbalu.
- Trénerská rada plážového volejbalu = odborný orgán, ktorý zabezpečuje rozvoj vzdelávania v oblasti plážového volejbalu, poskytuje metodickú pomoc trénerom, zabezpečuje prenos poznatkov a trendov vo vrcholovom plážovom volejbale.

Sme presvedčení, že s uvedeným projektom prichádzame v najvyššom čase. Generálnym cieľom projektu je vytipovať vhodných adeptov pre tento olympijský šport, zlepšiť systematickosť práce s mládežou a v neposlednom rade spopularizovať plážový volejbal na Slovensku.

Vypracovala:

Mgr. Michaela Cibulová (manažérka plážového volejbalu SVF)